

ΝΕΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΜΗΤΡΩΟ ΕΚΛΥΣΗΣ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΑΣ ΡΥΠΩΝ

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος εγκαινίασαν ένα νέο, περιεκτικό **ευρωπαϊκό μητρώο έκλυσης και μεταφοράς ρύπων**, το **E-PRTR**. Το μητρώο αυτό περιέχει πληροφορίες για τις εκπομπές ρύπων στον ατμοσφαιρικό αέρα, στα ύδατα και στο έδαφος από βιομηχανικές εγκαταστάσεις ανά την Ευρώπη.

Περιλαμβάνει **ετήσια στοιχεία για 91 ουσίες και καλύπτει πάνω από 24.000 εγκαταστάσεις σε 65 τομείς οικονομικής δραστηριότητας**. Παρέχει επίσης συμπληρωματικές πληροφορίες, π.χ. για την ποσότητα και τα είδη αποβλήτων που μεταφέρονται από βιομηχανικές εγκαταστάσεις σε εγκαταστάσεις επεξεργασίας αποβλήτων, τόσο εντός όσο και εκτός κάθε χώρας.

Ο Επίτροπος Σταύρος Δήμας, αρμόδιος για το περιβάλλον, δήλωσε τα εξής: «Η διαφάνεια αποτελεί ζωτικής σημασίας μέσο για τη βελτίωση της κατάστασης του περιβάλλοντος. Με τη λειτουργία του μητρώου αυτού, οι πολίτες αποκτούν άμεση πρόσβαση σε πληροφορίες για τις εκπομπές των βιομηχανικών εγκαταστάσεων ανά την Ευρώπη και διευκολύνεται η ενεργός συμμετοχή τους στις αποφάσεις που αφορούν το περιβάλλον. Καταδεικνύεται επίσης η ουσιαστική δέσμευση των δημοσίων αρχών και της βιομηχανίας να ενημερώνουν τους πολίτες και να ενισχύσουν τη δημοσιοποίηση.»

Η Καθηγήτρια Jacqueline McGlade, Εκτελεστική Διευθύντρια του Ευρωπαϊκού Οργανισμού Περιβάλλοντος, δήλωσε τα εξής: «Για να επιτευχθεί η συμμετοχή του κοινού, την οποία έχει θέσει ως στόχο η σύμβαση του Ωρχους, πρέπει πρώτα να γνωρίζουν οι πολίτες τι συμβαίνει και τι διακυβεύεται στο περιβάλλον τους. Με το νέο αυτό μητρώο λαμβάνουμε ένα σημαντικό μέτρο, χάρη στο οποίο θα έχουν στη διάθεσή τους, με εύχρηστο τρόπο, περισσότερες πληροφορίες για το περιβάλλον. Ο καθένας μπορεί πλέον να διαπιστώσει πόσο ρυπαίνουν την ατμόσφαιρα και το νερό οι βιομηχανικές εγκαταστάσεις που λειτουργούν στη γειτονιά ή στην περιφέρειά του.»

Τι περιλαμβάνει το μητρώο;

Για να βελτιωθεί η πρόσβαση του κοινού σε πληροφορίες που αφορούν το περιβάλλον, δημιουργήθηκε το νέο μητρώο E-PRTR, το οποίο περιέχει δεδομένα που υποβάλλονται από επιμέρους βιομηχανικές εγκαταστάσεις. Είναι διαθέσιμο στο Διαδίκτυο, στη διεύθυνση: <http://prtr.ec.europa.eu/>, και παρέχει λεπτομερή στοιχεία σχετικά με τους ρύπους που εκλύθηκαν στον ατμοσφαιρικό αέρα, στα ύδατα και στο έδαφος από επιμέρους βιομηχανικές εγκαταστάσεις το 2007.

Τα στοιχεία του μητρώου καλύπτουν το 30% του συνόλου των εκπομπών NOx (οξειδία του αζώτου – δηλ. το μεγαλύτερο μέρος των εκπομπών από άλλες πηγές πλην των μεταφορών) και το 76% του συνόλου των εκπομπών SOx (οξειδία του θείου) στον ατμοσφαιρικό αέρα στις 27 χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στη Νορβηγία. Στο μητρώο εμφανίζονται επίσης η ποσότητα στερεών και υγρών αποβλήτων που μεταφέρεται σε άλλες τοποθεσίες, συμπεριλαμβανομένης της διασυννοριακής μεταφοράς επικίνδυνων αποβλήτων, καθώς και προκαταρκτικά στοιχεία για την έκλυση ρύπων από «διάχυτες» πηγές στα ύδατα, όπως είναι οι απώλειες αζώτου και φωσφόρου από τη γεωργία.

Ο δικτυακός τόπος διαθέτει μια ισχυρή μηχανή αναζήτησης, η οποία παρέχει στους επισκέπτες τη δυνατότητα να αναζητούν πληροφορίες χρησιμοποιώντας ένα ή περισσότερα κριτήρια, καθώς και ένα εργαλείο χαρτών. Για παράδειγμα, οι επισκέπτες μπορούν να αναζητούν στοιχεία για την ποσότητα αποβλήτων – επικίνδυνων και μη – που μεταφέρονται από τις εγκαταστάσεις μιας χώρας (αναζήτηση με βάση τα απόβλητα) ή για τις εκπομπές συγκεκριμένων βιομηχανικών εγκαταστάσεων με κριτήριο το όνομα ή τον τόπο λειτουργίας τους (αναζήτηση με βάση την εγκατάσταση).

Τι είδους πληροφορίες μπορούν να ζητηθούν;

Από το E-PRTR προκύπτουν, λόγω χάριν, τα εξής:

- Συχνά, ένας μικρός αριθμός εγκαταστάσεων ευθύνονται από κοινού για μεγάλο μέρος της συνολικής ποσότητας ρύπων που εκλύεται στην Ευρώπη. Για παράδειγμα, το 2007, μόλις πέντε μεγάλες εγκαταστάσεις καύσης ήταν συλλογικά υπεύθυνες για περισσότερο από το 20% του συνόλου των ατμοσφαιρικών εκπομπών οξειδίων του θείου που έχουν καταχωριστεί στο E-PRTR. Τα οξειδία του θείου συντελούν τόσο στην οξίνιση του περιβάλλοντος, όσο και στον σχηματισμό επιβλαβών για την υγεία σωματιδίων.
- Από τις εγκαταστάσεις που καλύπτει το E-PRTR μεταφέρθηκαν πάνω από 54 εκατ. τόνοι επικίνδυνων αποβλήτων, ως επί το πλείστον για ανάκτηση ή τελική διάθεση στη χώρα όπου δημιουργήθηκαν. Μόνο ένα μικρό ποσοστό των αποβλήτων αυτών (περίπου 6%) μεταφέρεται εκτός συνόρων.

Ιστορικό

Η σύμβαση της Οικονομικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών για την Ευρώπη (UNECE) για την πρόσβαση σε πληροφορίες, τη συμμετοχή του κοινού στη λήψη αποφάσεων και την πρόσβαση στη δικαιοσύνη σε θέματα περιβάλλοντος («Σύμβαση του Ααρχους») παρέχει στο κοινό δικαιώματα πρόσβασης σε πληροφορίες που αφορούν το περιβάλλον.

Το 2003 τα μέρη της σύμβασης του Ααρχους συνήψαν το πρωτόκολλο για τα μητρώα έκλυσης και μεταφοράς ρύπων (PRTR, από τα αρχικά των λέξεων Pollutant Release and Transfer Registers), που άρχισε να ισχύει στις 8 Οκτωβρίου 2009. Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα είναι συμβαλλόμενο μέρος του πρωτοκόλλου και έχει εκδώσει κανονισμό για την εφαρμογή του (κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 166/2006). Ο εν λόγω κανονισμός ορίζει ελάχιστα επίπεδα δραστηριότητας και ρύπανσης, πάνω από τα οποία πρέπει να υποβάλλονται στοιχεία. Υπερβαίνει επίσης τις διατάξεις του πρωτοκόλλου, υποχρεώνοντας τα κράτη μέλη να υποβάλλουν στοιχεία σχετικά με πέντε επιπλέον ρύπους και επιβάλλοντας αυστηρότερα κατώτατα όρια, για τους σκοπούς της υποβολής στοιχείων, για έξι ακόμη ρύπους.

Από το 2010 και μετά, οι πληροφορίες που περιέχονται στο E-PRTR θα επικαιροποιούνται τον Απρίλιο κάθε έτους.

Εκτός των 27 κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, περιέχονται επίσης στοιχεία που έχουν υποβληθεί από την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν και τη Νορβηγία. Ο δικτυακός τόπος, συμπεριλαμβανομένων των πληροφοριών για την έκλυση ρύπων από διάχυτες πηγές, θα βελτιωθεί σταδιακά τους επόμενους μήνες.

Το προγενέστερο ευρωπαϊκό μητρώο ρύπων EPER κάλυπτε την έκλυση 50 ρύπων στην ατμόσφαιρα και στα ύδατα από 56 βιομηχανικές δραστηριότητες ασκούμενες σε 12.000 εγκαταστάσεις 26 χωρών (EE-25 και Νορβηγία). Το EPER απαιτούσε την υποβολή στοιχείων από τις χώρες μόνο ανά τριετία και περιείχε πληροφορίες μόνο για δύο έτη αναφοράς – 2001 και 2004.

Σχετικά με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Περιβάλλοντος

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Περιβάλλοντος (ΕΟΠ/ΕΕΑ) εδρεύει στην Κοπεγχάγη και συμβάλλει στην επίτευξη σημαντικών και μετρήσιμων βελτιώσεων της κατάστασης του περιβάλλοντος της Ευρώπης, παρέχοντας στους πολιτικούς ιθύνοντες και στο κοινό επίκαιρα, στοχευμένα, κατάλληλα και αξιόπιστα στοιχεία.

(Πηγή: europa.eu)
11 Νοεμβρίου 2009